

Aan de gemeenteraad

Datum : 25 februari 2025
Zaaknummer : 4458425
Contactpersoon : Esther van Cappellen
Telefoonnummer : 06-21306110

Onderwerp: Stand van zaken ontwikkeling Nieuwe Haven

Geachte voorzitter en leden,

Graag informeren wij u over de stand van zaken rond de ontwikkeling van de Nieuwe Haven in Arnhem. Hiermee geven wij uitvoering aan [toezegging 1657](#) van 20 november 2024 van wethouder Kundić tijdens de behandeling van de startnotitie gebiedsvisie Het Broek – IPKW – Nieuwe Haven. Deze toezegging luidt: *“Wethouder Kundić zegt toe om de gemeenteraad te informeren over de actuele stand van zaken van de ontwikkelingen in de haven (deel 1) en daarbij ook een terugkoppeling te geven op het gesprek met dhr. Fransen (deel 2)”*. Met de memo van 16 december 2024 hebben we deel 2 van de toezegging al afgedaan.

Inleiding

Op 8 maart 2022 heeft u het Implementatieplan Nieuwe Haven Arnhem vastgesteld. Dit plan is met ondernemers en stakeholders in/van de Nieuwe Haven tot stand gekomen. Het Implementatieplan is een uitwerking van de door uw raad vastgestelde Visie Nieuwe Haven van 2020. Deze visie betrof met name een koersbepaling om de Nieuwe Haven van Arnhem te laten ontwikkelen tot een industriële bedrijfshaven met watergebonden en -verbonden bedrijvigheid. We willen met de haven de hoogwaardige, duurzame en circulaire economie versterken. Daarvoor is een goede positionering en uitstraling van de Nieuwe Haven met betekenis voor de regio belangrijk.

Het Implementatieplan beschrijft een toekomstbeeld van de Nieuwe Haven, namelijk een haven gericht op maritieme maakindustrie in combinatie met de energietransitie. Tevens bevat het Implementatieplan een Uitvoeringsagenda (bijlage 5 bij Implementatieplan Nieuwe Haven) met korte, middellange en langetermijnacties tot 2040 om dit toekomstbeeld te realiseren. Veel van de kortetermijnacties uit het Implementatieplan zijn gerealiseerd, zoals het opstellen van een duidelijk profiel voor de Nieuwe Haven, het vergroenen van de entree van het bedrijventerrein en de Industriestraat, het realiseren van extra verlichting aan de Nieuwe Havenweg en het verlenen van de vergunning voor plaatsing van een kunstwerk aan de Westervoortsedijk. Er zijn ook acties die nog inspanningen vragen om te realiseren. De stand van zaken van de acties uit de uitvoeringsagenda treft u aan in de bijlage.

Na vaststelling van het Implementatieplan hebben wij samen met de betrokken partners nog een aantal afspraken gemaakt voor de ontwikkeling van de Nieuwe Haven. Hieronder schetsen we de stand van zaken ten aanzien van deze afspraken.

Datum: 25 februari 2025
Zaaknummer: 4458425
Pagina: 2

1. Proces

De uitvoering van het Implementatieplan wordt begeleid door een stuurgroep en een projectgroep Nieuwe Haven. De stuurgroep bestaat uit belanghebbenden in het gebied, te weten: Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB), IPKW, Schipper Bosch en gemeente Arnhem. De stuurgroep heeft een initiërende, signalerende en op doelstellingen bijsturende rol ten behoeve van het realiseren van de ambities uit het Implementatieplan. Bij de projectgroep sluiten naast deze belanghebbenden ook Aqualink en externe projectleiders (voor de Green Deal en gebiedsvisie Het Broek – IPKW – Nieuwe Haven) aan. Aqualink is een vereniging van watergebonden bedrijven in Oost-Nederland en zij behartigt de belangen van bedrijven in de (binnen)scheepvaart. Functies van deze groep zijn onder meer: gevraagd en ongevraagd advies geven, kritische vragen stellen over gemaakte en te maken keuzes van de stuurgroep, validatie van tussentijdse resultaten, draagvlak, verbinding en cocreatie en samen de doelen bereiken.

In het belang van het goed functioneren van de Nieuwe Haven werkt de stuurgroep de beheerstructuur voor de Nieuwe Haven verder uit, om duidelijkheid te geven over rollen, verantwoordelijkheden, communicatielijnen en aanspreekpunten. De stuurgroep heeft twee opdrachten gegeven:

- Aan Maritiem adviesbureau Movares Water om de ambities uit het Implementatieplan te toetsen met een marktanalyse en een netwerkanalyse. De analyses bevestigen de behoefte en het draagvlak voor een extra haven in Nederland die zich richt op de Maritieme Maakindustrie (MMI). Movares heeft in haar rapport 'Doorontwikkeling Nieuwe Haven' een realistische tijdslijn geschetst voor de ontwikkeling van de Nieuwe Haven, waarbij inzicht wordt gegeven in de ruimtelijke randvoorwaarden om een optimale invulling te kunnen geven aan de ontwikkeling van de haven. Het rapport fungeert als bouwsteen voor de gebiedsvisie Het Broek – IPKW – Nieuwe Haven (zie punt 2).
- Aan een kwartiermaker. De kwartiermaker werkt in opdracht van de stuurgroep. De kwartiermaker ondersteunt bij de opbouw van de publiek-private samenwerking rondom de Nieuwe Haven, het opstellen van de marktpropositie en bij de ontwikkeling van het ecosysteem. Daarnaast helpt de kwartiermaker bij het uitwerken van de beheerstructuur en de uitvoering van het Implementatieplan door invulling te geven aan de processen: organisatie, informatie, tijd, geld en risico's. De kwartiermaker start onder andere met het programma voor de serie van events in 2025 en het reguleren van de toegankelijkheid van de Nieuwe Havenweg.

In de voorgaande raadsbrief hebben we u geïnformeerd over mogelijke samenwerking en deelname aan het Perspectieffonds Gelderland (samenwerking provincie Gelderland en OostNL). De stuurgroep heeft met een adviesbureau gewerkt aan een businesscase om de kansen voor het duurzaam ontwikkelen van de haven met een financieringsaanvraag bij het Perspectieffonds te verzilveren. Deze businesscase is niet afgerond. De stuurgroep had onvoldoende vertrouwen in de samenwerking met en de maritieme expertise van het adviesbureau, om tot een goed resultaat te komen.

Datum: 25 februari 2025
Zaaknummer: 4458425
Pagina: 3

2. Gebiedsvisie Het Broek – IPKW – Nieuwe Haven

Met de gebiedsvisie Het Broek - IPKW - Nieuwe Haven willen we richting geven aan de duurzame ruimtelijk-economische ontwikkeling van deze belangrijke werklocaties in Arnhem. De startnotitie gebiedsvisie Het Broek – IPKW – Nieuwe Haven is op 18 december 2024 door uw raad vastgesteld en daarin zijn de uitgangspunten en kaders voor de op te stellen gebiedsvisie vastgelegd. De ruimtelijke randvoorwaarden uit het rapport van Movares, om een optimale invulling te kunnen geven aan de ontwikkeling van de haven, zijn daarin verwerkt. Het doel van de gebiedsvisie is het bouwen aan een aantrekkelijk toekomstperspectief dat de economische kracht en potentie van Het Broek, de Nieuwe Haven en IPKW gezamenlijk versterkt. De ondernemer en werknemer staan daarin centraal: zij moeten optimaal kunnen ondernemen, creëren, innoveren en produceren op de werklocaties.

3. Innovatief Maritiem Servicecentrum Oost

Het rapport van Movares laat kansen zien voor de ontwikkeling van een Innovatief Maritiem Servicecentrum Oost. Het centrum moet de verbinding leggen tussen de Nieuwe Haven met IPKW, kennis- en onderwijsinstellingen, de MMI, de overheid en de verduurzamingsopgave van de scheepvaart. Het Innovatief Maritiem Servicecentrum Oost draagt bij aan de doorontwikkeling tot een innovatieve MMI-haven, kennisontwikkeling en innovatie en bevordering van werkgelegenheid in de regio. Realisatie daarvan vergt inzet, en de inzet van de kwartiermaker gaat de ontwikkeling versnellen. De gesprekken tussen de kwartiermaker met stakeholders in het gebied, hebben inzichtelijk gemaakt welke kansen er liggen voor de ontwikkeling van het Innovatief Maritiem Servicecentrum Oost en daarmee voor een toekomstbestendige duurzame ontwikkeling van de haven. Deze input betreft kansen op bedrijfsniveau maar ook voor samenwerking op thema in het gebied. Het is mooi om het enthousiasme bij ondernemers te horen als het gaat om Arnhemse innovaties die zij nu al uit kunnen rollen om de binnenvaart duurzamer te maken, of kansen die zij zien om hier nog verdergaande stappen in te maken.

4. Green Deal en Regio Deal Nieuwe Haven

In oktober 2023 is het convenant Green Deal Nieuwe Haven getekend. In het convenant staan de doelen en ambities die het projectteam heeft op de thema's energietransitie, klimaatadaptatie, circulariteit en mobiliteit. Het Green Deal projectteam bestaat uit een projectleider, VNO-NCW Midden, de Rabobank, Aqualink, Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen, een kopgroep van ondernemers van de Nieuwe Haven en de gemeente. Per thema is een werkgroep gevormd waarin ondernemers, kennispartners en ook onderwijs worden betrokken. Hierin staat het Triple Helix model centraal. Vanuit de Green Deal is voor ieder bedrijf een individueel plan opgesteld met verduurzamingsmogelijkheden. Verder bevat de Green Deal opties voor gezamenlijke initiatieven ten behoeve van het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein. We hebben vertrouwen dat met de Green Deal versnelling plaatsvindt van de verduurzaming van bedrijven en het bedrijventerrein. Daarnaast fungeert de Green Deal als paraplu voor lopende en startende energie-initiatieven, waaronder de uitbreiding van walstroom. De procesbegeleiding van de Green Deal wordt gefinancierd vanuit de Regio Deal. Het Rijk, de provincie en de gemeente zijn de financiers van deze Regio Deal voor Toekomstbestendige Bedrijventerreinen in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Datum: 25 februari 2025
Zaaknummer: 4458425
Pagina: 4

Vervolg

De stuurgroep werkt samen met de kwartiermaker de komende periode aan de uitvoering van de Uitvoeringsagenda van het Implementatieplan. Hiervoor hebben we tot en met de jaarschijf 2026 middelen beschikbaar. De dekking voor de resterende looptijd van de uitvoering van de actiepunten in de Uitvoeringsagenda 2030 is nog niet geraamd. Het onderwerp doorontwikkeling Nieuwe Haven zal onderdeel zijn van het dossier rond de perspectiefnota 2026, die in mei 2025 in uw raad komt.

Op korte termijn ligt de focus op het versterken van het ecosysteem, het creëren van een heldere propositie van de Nieuw Haven, het bouwen van een krachtig netwerk en het aangaan van samenwerkingen met nationale spelers in de MMI-sector. Er staat in 2025 een serie van drie inspirerende events gepland. Het eerste event, de Nieuwe Haven Innovatie Dag op 27 maart aanstaande, markeert de overgang naar een nieuwe fase in de ontwikkeling van de Nieuwe Haven. Het event is volledig gericht op kennisuitwisseling en samenwerking, waarbij de scheepvaartbranche wordt samengebracht met de innovatieve kracht van Arnhem, en legt daarmee de basis voor verdere groei. Daarnaast organiseren we komende zomer een werkbezoek met het Rijksbureau Maritieme Maakindustrie en in het najaar een havencongres met en voor de riviercruisevaart. Uiteraard worden de stakeholders uit het gebied betrokken in reguliere projectgroep- en bedrijvencontactgroepoverleggen met de Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen en ook in grotere bijeenkomsten.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlagen

- Stand van zaken Uitvoeringsagenda
- Visie op de Nieuwe Haven